

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Censuris, In Qua Sex Disputationibus De Poenis Ecclesiasticis, deque
Irregularitate fusè tractatur, cum Indicibus necessariis

Castro Palao, Fernando de

Lugduni, 1669

4. Quibus competat potestas absoluendi à censuris ab homine latis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76667)

nam eo ipso quo habet mandatum ad impetrandam absolutio-

§. IV.

Quibus competat potestas absoluendi & censuris ab homine latis.

- 1. A censuris ab homine specialiter latis absolueri potest qui...

Regula generalis est. A censuris ab homine specialiter...

Quod verum habet, tamen si reus domicilium mutat, adhuc...

Dixi posse auctorem censuræ ab ea absolueri, nisi fuerit...

absolutio 2. num. 1. Nauarr. cap. 27. n. 40. Sayrus lib. 2. cap. 20...

Secundo absoluit a censuris specialiter latis successor...

Tertio absolueri potest superior ferentis censuras, si pleno...

Dixi superior pleno iure, vt denotarem esse plures superiores...

Ferd. de Castro Sum. Mor. Pars VI.

vel ille noit absolutionem tribuere, vt fumiur ex cap. *Ad rprimendum de officio ordinarj*: Et tradit Abbas in cap. cum ab excommunicato de rescripti. num. 14. Vgolin. tab. 3. de censuris cap. 4. §. 1. num. 11. Sayrus lib. 2. thesauri casuum. cap. 2. §. 1. 17. & 23. Suar. disp. 7. sect. 2. num. 31. Idem est de Patriarchis computatione Archiepiscoporum, nequeunt inquam excommunicatos ab Archiepiscopis absolueri nisi in gradu appellationis, vt in dicto exp. *venerabilibus de sententia excommunicata*. lib. 6. notant Doctores teste Sayro d. cap. 10. num. 18. Quinimo neque Legatus à latere quamuis omnium Prælatorum suæ provincie index sit, & superior potest absolueri censuratos ab inferioribus Prælati extra casum appellationis, vt docuit Felin. in cap. ad eminentiam num. 2. de sententia excommunicata. Villadiego tract. de legatio. qua. 1. 8. & 13. Vgolin. tab. 1. cap. 4. §. 1. num. 1. Sayrus lib. 2. thesauri casuum. cap. 20. num. 8. Paul. Layman. lib. 1. sum. tract. 5. par. 1. cap. num. 2. vers. de superioribus.

8. Quare absolueri potest delegatus cum causæ cognitione à censura lata à delegante, modo delegans iurisdictione priuatus non sit, vt ex omnium sententia tradit Sayrus, dicto cap. 20. num. 14. Delegatus verò, cui absque causæ cognitione potestas ferendi censuras conceditur, neque absolutionem præstare: quia nudum tantum ministerium illi delegatum est: vt tradit Nauarr. cap. 27. num. 40. Vgolin. tabula 1. cap. 4. §. 4. Sayr. cap. 20. num. 14. Auila 2. p. cap. 7. disp. 1. dub. 9. casu 4. Suar. disp. 7. sect. 2. num. 8. Paul. Layman. lib. 1. sum. tract. 5. par. 1. cap. 7. vers. denique.

9. Quod verò nullus alius præter auctorem censuræ, eiusque successorem, superiorem, vel delegatum absolueri possit à censura specialiter lata, pluribus comprobatur Sayrus d. cap. 20. à num. 1. Coninch. disp. 14. dub. 16. num. 2. §. 5. Suar. disp. 7. sect. 2. per totam. Laym. d. cap. 7. vers. Porro. Galpar Hurtado disp. 15. de excommunicata. difficult. 6. Ratio est manifesta, quia nemini alteri reposita concessa huius vinculi dissolutio, & merito, ne iudicium iurisdictionis turbetur, eorumque auctoritas contemnatur. Cum enim hæc censura non ferantur, nisi reo nominatim citato, expedit ibi causam finiri, vbi capta est. Quapropter etiam si domicilium reus mutat, non obinde consequi poterit à prælato noui domicilij absolutionem, vt colligitur ex cap. *proposuisti*. Et ibi gloss. verbo *citatus, de foro competentis*. Et notauit Vgolin. 1. cap. 4. num. 7. Sayrus d. cap. 20. num. 4. Verum si reus paratus sit satisfactionem præstare, & ob infirmitatem, alitè impedimentum adire non possit censuræ auctorem, vt absoluat; poterit ab æquali iudice, seu inferiori absolui prælitio iuramento, quod quamprimum poterit se presentabit ei cui de iure competebar absolutio, iuxta textum in cap. *quod de his*. Cap. *ex cognoscitur*. Cap. *quamuis de sententia excommunicata*. Item cum censura sit poena medicinalis multis spiritalibus commodis priuatis, expediebat postea correctione aueriri.

10. Verum si de sententia ab homine generaliter lata loquamur, omnes illi possunt absolueri, qui possent ab ea sententia, si à iure lata esset, vt docent Couarru. 1. p. §. 12. num. 4. Sayrus lib. 2. de excommunicata. cap. 19. num. 5. & cap. 20. num. 2. Nauarr. cap. 27. num. 44. Henric. lib. 13. de excommunicata. cap. 28. num. 5. Suar. disp. 7. sect. 2. num. 23. Coninch. disp. 14. dub. 16. num. 2. §. 7. Tolet. lib. 1. cap. 16. num. 7. Paul. Layman. lib. 2. sum. tract. 5. par. 1. cap. 7. num. 3. Auila 2. p. de censur. cap. 7. disp. 1. dub. 9. Gasp. Hurtado disp. 15. difficult. 6. Colligiturque ex cap. *ex frequentibus de institutionibus*, vbi supponitur excommunicationem contractam ratione sententiæ generalis ab Archiepiscopo late ab inferioribus Prælati absolui posse. Ratio est; quia ex absolutione huius censuræ ab aliis prælati facta non perturbatur tribunal iudicis ferentis, cum reus non fuerit nominatim citatus. Neque his obstat quod in c. *nuper de sententia excommunicata*. solum à censura iuris non referuata concessum sit aliis à ferente censuram absolueri. Cum ergo hæc non sit censura iuris, sed iudicis, solum qui eam tulit, vel eius successor, superior, aut delegatus absoluit, vt docent Felin. cap. *pastoralis §. præueca*. num. 9. de officio ordinar. Richard. in 4. d. 18. art. 5. quaest. 5. Summa Afflicti. par. 2. lib. 7. tit. 3. §. 5. Ca. ietan. verbo *absolui ab excommunicata*. Summa confessor. lib. 3. tit. 33. quaest. 86. Vgolin. tab. 1. cap. 4. num. 3. Valq. de excommunicata. dub. 19. num. 9. Non inquam obstat, quia censura à iudice lata per generalem sententiæ iuris censuræ æquiparatur, vt pote quæ lata sit per modum statuti, legis, seu præcepti, nulla Rei speciali citatione præmissa, atque adeo potens absolueri à censura iuris, & ab hac poterit. Vnde eum in dicto cap. *nuper* asseritur à sententia iudicis nullum alium absolueri posse præter illum auctorem, intelligendum est de sententia speciali in speciales personas lata cum earum citatione. Secus de sententia generali.

Hinc infero cum Coninch. & Paulo Layman locis citatis, si excommunicatus, seu suspensus sit generali sententia in hac diocesi, & in aliam te transferas, vbi illa censura diocesano referuata est, non poteris ab alio, quam à diocesano absolui, quia per se in illa diocesi nullius auctoritatem habet. Econtrà verò si in illa diocesi ea censura referuata non est, tamen si vbi contracti;

referuata fuerit, poteris à quolibet sacerdote iurisdictionem absoluedi habente ibidem absolui, quia quilibet in eam censuram iurisdictionem habet.

§. V.

Qui possint absolueri à censura iuris,

1. A censura non referuata absolueri non possunt omnes illi, qui iurisdictionem in foro externo habent.
2. De Parochis, alitè sacerdotibus plures negant absolueri posse.
3. Verior est opposita sententia.
4. Satisfit opposito fundamento.
5. Censuram referuam nullus alius ab auctore, vel eius successore, aut delegato absolueri potest, exceptis aliquibus casibus.
6. Qualiter concedatur inferioribus hæc potestas absoluedi impeditis.

1. Censura iuris alia est referuata ipsi auctori, alia non referuata. Censuram non referuata suæ lata sit ab Episcopo, siue à Pontifice relaxare potest sibi subditis qui iurisdictionem in foro externo habet, ideoque non solum Episcopus, sed Abbates, Guardiani, Rectores, Priores, & similes censuram excommunicationis, suspensionis, & interdici relaxare sibi subditis possunt; vt tradit Glossa. Panor. Felin. & alij in cap. *nuper de sententia excommunicata*. Nauarr. cap. 27. num. 39. Couarru. cap. 27. num. 4. Vgolin. de censur. tab. 1. cap. 10. num. 1. Henric. lib. 13. cap. 27. num. 3. Suar. disp. 7. sect. 2. Sayrus plures referens. lib. 2. cap. 9. num. 2.

2. Difficultas autem est de parochia, alitè sacerdote potente absolueri à peccatis mortalibus, an possit absolueri à censura non referuata? Negant Glossa. Panor. in cap. si Episcopus verbo *referuatur de poenit. & remissionib. Panormi. in cap. 2. num. 1. Et cap. nuper. num. 6. de sententia excommunicata*. Federic. Senens. cons. 14. num. 4. Richard. in 4. d. 18. art. 9. §. 1. in fine. Couarru. plures referentes in cap. *alma mater*. 1. p. §. 12. v. 5. testaturque in praxi esse receptum, & spectata consuetudine. Idem affirmat Sayrus lib. 2. thesauri casuum cap. 19. in fine. Mouenur, quia ad censuræ absolutionem, sicut ad excommunicationem ferendam requiritur iurisdictione in foro iudiciali. Cum igitur parochus, alitè sacerdos habeat forens iurisdictionem careant, & poterit absoluedi carere debent.

3. Nihilominus communior est sententia, & inter Theologos magis recepta posse parochum, alitè sacerdotem proprium absolueri à censura iuris non referuata: vt docuit Innocent. in cap. *nuper. num. 6. de sententia excommunicata*. Hostien. ibi. S. Thom. in addit. 3. p. q. 23. art. 2. Bonauc. in 4. d. 18. in vlt. parte distinct. 9. §. 6. num. 84. Gabab. quaest. 3. art. 3. dub. 6. Socus d. 2. quaest. 2. art. 2. concl. 3. Siluest. verbo *absolutio*. 1. num. 4. Armilla num. 36. Nauarr. cap. 27. num. 3. Henric. lib. 13. cap. 28. num. 5. & cap. 35. num. 2. Stephan. Duran. 2. p. de censur. cap. 7. disp. 1. dub. 4. Suar. disp. 7. sect. 3. Coninch. disp. 14. dub. 5. concl. 2. num. 20. Valq. de excommunicata. dub. 19. Gasp. Hurtado d. p. 15. difficult. 2. Vgolin. tab. 1. de censur. cap. 10. §. 5. num. 3. Colligiturque ex cap. *nuper de sententia excommunicata*. vbi dicitur, quia conditor canonis specialiter absolutionem sibi non referuauit, eo ipso alius videtur facultatem concessisse relaxandi. Et licet textus de excommunicatione minori loquatur: at ratio cum pro decisione iuris in omni censura procedit, vt Doctores relati notantur. Et confirmo. Pontifex referens sibi absolutionem ab aliquibus censuris tacite concedit potestatem absoluedi ab aliis, quis non referuata.

4. Fundamentum verò oppositæ sententiæ non videt. Solum enim probat parochum, alitè sacerdotem non habere potestatem ex vi sui muneris absoluedi à censuris, sicut nec ligandi non tamen probat eam potestatem non habere ex delegacione iuris, vt recte ponderauit Vgolin. dicto cap. 10. §. 5. num. 3. Quæ potestatem parochus delegare alteri poterit; quia suo munere ex iuris dispositione amittitur, vt tradit Suarez & Coninch. loc. alleg. Quinimo est potestas non solum pro foro interno, & Penitentiali concessa, sed etiam pro foro externo, quia decreta Pontifici præcipue forum externum spectare solent; & cum fauores principij ampliare debeant, nulla est causa, ob quam hæc potestas ad forum interius restringi debeat, vt bene ponderat Suar. d. sect. 3. num. 9. Vgolin. d. §. 5.

5. Si verò de censura referuata loquamur nullus alius ab auctore censuræ, vel eius successore, superiore vel delegato absolueri potest: vt expressè colligitur ex dicto cap. *nuper de sententia excommunicata*, & tradunt omnes. Verum sunt aliqui casus, in quibus conditor canonis hanc potestatem aliis concecit. Primò pro excommunicatione lata in cap. *si quis suadente Diabolo* 17. quaest. 4. conceditur facultas Episcopis absoluedi mulieres, & impubes etiam post pubertatem, cap. si veris. Cap. mulieres. Cap. *quamuis de sententia excommunicata*. Item Abbatibus, Prælatibus regularibus eadem conceditur potestas absoluedi ex consilio Episcopi Religiosos, qui se mirando percussit